

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/134/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713897915
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Bargel
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713897915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Milana Repáňa, na verejnom zasadnutí konanom 14. januára 2014 prejednal odvolanie podané obžalovaným Y. W. proti rozsudku Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/123/2013 zo 16.10.2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Martin, sp.zn. 0T/123/2013 zo 16.10.2013 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného Y. W., nar. XX.X.XXXX v I. T., trvale
bytom T., ul. Š. B. G. č. X,

o d s u d z u j e :

Podľa § 289 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný Y. W. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 26.9.2013 v čase o 12.48 h. viedol osobné motorové vozidlo zn. Dacia Logan, ev.č. MT-607CH, a to po miestnej komunikácii, po ulici Š. K. v T. v smere od reštaurácie I. na ulicu Š. B. G., kde pred pohostinstvom zvaným W. vozidlo zastavil, následne bol hliadkou Obvodného oddelenia PZ Martin-západ kontrolovaný a vyzvaný k predloženiu dokladov potrebných na vedenie a prevádzku motorového vozidla a k vykonaniu dychovej skúšky na alkohol, pričom najskôr sa dychovej skúške na alkohol odmietol podrobiť, avšak následne sa dychovej skúške podrobil, pričom mu bola metódou vydychovaného vzduchu v dychu prístrojom Alcotest Dräger, v.č. ARJJ-0490 nameraná hodnota 0,80 mg/l (1,67 promile), ďalej bolo zistené, že vozidlo viedol aj napriek tomu, že bol trestným rozkazom Okresného súdu Martin, sp.zn. 2T/78/2013 z 26.6.2013, právoplatným 18.7.2013, odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody

vo výmere 2 mesiace, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený a bola mu určená skúšobná doba na 2 roky, a zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 4 roky.

Za tieto prečiny bol odsúdený podľa § 289 ods. 3 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), § 37 písm. h) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), § 37 písm. h) Tr. zák. súd uložil obžalovanému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o treste, riadne a včas podal odvolanie obžalovaný Y. W.. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že sa ku skutkom priznal a ich spáchanie oľutoval a súd preto aj prijal jeho vyhlásenie, že je vinný. Trest, ktorý mu bol súdom uložený, však považuje za neprimerane prísny. Poukázal na to, že má vyživovaciu povinnosť voči piatim deťom, z toho tri sú maloleté. Je súkromný podnikateľ - živnostník a pokiaľ nastúpi do výkonu trestu odňatia slobody na 6 mesiacov, príde o prácu, lebo si nebude môcť plniť svoje pracovné záväzky. Už len trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 5 rokov a 7 mesiacov je pre neho dosť prísny. Navyše nemá ukončený trest zákazu činnosti, ktorý mu vo výmere 4 roky uložil okresný súd trestným rozkazom z 26.6.2013. Uložený trest odňatia slobody postihne hlavne jeho rodinu. V tejto súvislosti poukázal najmä na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., z ktorého vyplýva, že trest má postihovať páchateľa iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Domnieva sa, že okresný súd nesprávne vyhodnotil jeho osobu. Namiesto trestu odňatia slobody nepodmiennečne mu mal popri treste zákazu činnosti uložiť trest povinnej práce, resp. peňažný trest. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a uložil mu trest povinnej práce, resp. peňažný trest, spolu s trestom zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na odvolanie obžalovaného Y. W. proti výroku o treste bolo povinnosťou odvolacieho súdu preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

Po vykonaní prieskumu odvolaním napadnutého výroku rozsudku o treste zistil krajský súd, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchateľa, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného existuje jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval) a jedna priťažujúca okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák. (obžalovaný spáchal viac trestných činov). Vzhľadom na remízu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktorá okolnosť je správne konštatovaná vo výroku o treste uvedením ustanovenia § 38 ods. 2 Tr. zák., okresný súd správne neupravoval výmeru trestnej sadzby ani v prospech, ani v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom prvostupňového súdu, pokiaľ ide o druh uloženého trestu i s prihliadnutím na ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. Závery okresného súdu ohľadne uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, prezentované vo výrokovej časti rozsudku a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si krajský súd v celom rozsahu osvojil, a preto v zásade na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje.

Krajský súd sa však nestotožnil so záverom prvostupňového súdu, pokiaľ ide o výmeru trestu odňatia slobody, a osvojil si argumenty obžalovaného o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prísnosti. Postupujúc v súlade so zásadami pre ukladanie trestov, obžalovanému sám uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace, t.j. na dolnej hranici trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom, pretože je nesporné, že obžalovaný sa súdených prečinov dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (vec Okresného súdu Martin, sp.zn. 2T/78/2013). Uvedený trest považuje krajský súd za spravodlivý a objektívny obraz najmä potrieb individuálnej a generálnej prevencie, pričom takto uložený trest v plnej miere odzrkadľuje možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Iný, miernejší druh trestu, napr. trest peňažný alebo trest povinnej práce, ktorých uloženie obžalovaný navrhoval v písomných dôvodoch odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal ani do úvahy, pretože bez akýchkoľvek pochybností možno uzavrieť, že u obžalovaného Y. W. ide o nedisciplinovaného vodiča. Trest uložený súdom, ani sankcia za priestupok na úseku dopravy, neboli pre neho dostatočným ponaučením a i napriek tomu opakovane sa dopúšťa protiprávných konaní na úseku dopravy.

Krajský súd sa nestotožnil ani so spôsobom, akým súd prvého stupňa uložil obžalovanému trest zákazu činnosti, keď postupoval aj podľa odseku 3 § 61 Tr. zák.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Krajský súd dospel k záveru, že ustanovenie odseku 3 § 61 Tr. zák., posledná časť vety, by mohla byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, pretože citované zákonné ustanovenie je obsahovo takmer zhodné s ustanovením § 41 ods. 2 Tr. zák., najmä prvá veta, časť za bodkočiarkou. Ako je zrejmé, Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 28.11.2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011 (uverejnený 21.12.2012 zák. č. 428/2012 Z.z.) vyslovil, že ustanovenie § 41 ods. 2, prvá veta, časť za bodkočiarkou, nie je v súlade s Ústavou SR. Hoci sa Ústavný súd SR nezaoberal ustanovením § 61 ods. 3 Tr. zák., z povahy veci vyplýva, že toto ustanovenie je obsahovo i povahovo takmer zhodné s ustanovením § 41 ods. 2 Tr. zák., a preto existuje predpoklad rovnajúci sa takmer istote, že by Ústavný súd SR označil i ustanovenie § 61 ods. 3 Tr. zák. za rozporné s Ústavou SR.

Za takejto situácie sú aj všeobecné súdy povinné vykladať zákony ústavne konformným spôsobom, a keďže Ústavný súd SR už dal svojím vyššie označeným nálezom návod, ako postupovať v obdobných prípadoch, preto krajský súd rozhodol tak, že obžalovanému uložil trest „len“ podľa § 61 ods. 2 Tr. zák.

S ohľadom na uvedené skutočnosti, krajský súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vo výmere 5 rokov, ktorú výmeru považoval za primeranú a zodpovedajúcu osobe obžalovaného, u ktorého ide o nenapraviteľného vodiča.

Na záver treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste. Podľa názoru odvolacieho súdu uložené tresty budú v dostatočnej miere plniť svoj účel stanovený § 34 ods. 1 Tr. zák. Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne doplňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.